

ผลของกลุ่มสร้างเสริมคุณภาพการปฏิบัติงานที่มีต่อการพัฒนาสัจการแห่งตน
ของพนักงานในโรงงาน

หม่อมหลวง จารุวัฒนา ชินธรรมมิตร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-579-140-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017203

EFFECTS OF QUALITY CONTROL CIRCLES
ON THE DEVELOPMENT OF SELF ACTUALIZATION
OF EMPLOYEES IN A FACTORY

M.L.Charuvadhana Chinthammit

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Psychology
Graduate School
Chulalongkorn University
1991
ISBN 974-579-140-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของกลุ่มสร้างเสริมคุณภาพการปฏิบัติงานที่มีต่อการพัฒนาสำนักงานแห่งตน
ของหน่วยงานในโรงงาน
โดย หม่อมหลวง จารุวัฒนา ชินธรรมมิตร
ภาควิชา จิตวิทยา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.พรณราย ทรัพย์ะประกา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรราชัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(อาจารย์ ดร.จัน แบริ)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.พรณราย ทรัพย์ะประกา)

.....
(รองศาสตราจารย์ สุภาพรรณ ใจตรจรัส)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชุมพร ยงกิตติกุล)

จาร์วัฒนา ชินธรรมมิตร : ผลของกลุ่มสร้างเสริมคุณภาพการปฏิบัติงานที่มีต่อการพัฒนา
 สัจการแห่งตนของพนักงานในโรงงาน (EFFECTS OF QUALITY CONTROL CIRCLES ON
 THE DEVELOPMENT OF SELF ACTUALIZATION OF EMPLOYEES IN A FACTORY)

อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.พรรณราย ทศยะประภา, 82 หน้า. ISBN 974-579-140-7

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้กลุ่มสร้างเสริมคุณภาพการปฏิบัติงานที่มีต่อ
 การพัฒนาสัจการแห่งตนของพนักงานในโรงงาน กลุ่มตัวอย่างเป็นพนักงานในโรงงาน บริษัทน้ำตาลท่ามะกา
 จำกัด จำนวน 50 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มทดลองเป็นกลุ่มที่ผ่านการฝึกอบรมกิจกรรมกลุ่ม
 สร้างเสริมคุณภาพการปฏิบัติงานและเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสร้างเสริมคุณภาพการปฏิบัติงานในสภาพการ
 ปฏิบัติงานจริง กลุ่มควบคุมเป็นกลุ่มที่ปฏิบัติงานในหน้าที่ไปตามปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบ
 สำนวจสัจการแห่งตนของแอนโทนี บานท์ ซึ่งแปลและเรียบเรียงโดยผู้วิจัย ใช้การวิจัยแบบมีกลุ่มควบคุม
 ทดสอบก่อนและหลังการทดลอง โดยมีสมมติฐานว่า พนักงานที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสร้างเสริมคุณภาพการ
 ปฏิบัติงานจะมีคะแนนจากแบบสำนวนสัจการแห่งตนสูงกว่าพนักงานที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม ทดสอบความ
 แตกต่างของคะแนนเฉลี่ยในครั้งทดสอบก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยวิธีหาค่า
 ค่าที ผลการวิจัย สนับสนุนสมมติฐานที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ภาควิชา จิตวิทยา
 สาขาวิชา จิตวิทยาการศึกษา
 ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิสิต ปิยนันท์ ชินธรรมมิตร

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา Dr. Pannaraj

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

CHARUVADHANA CHINTHAMMIT : EFFECTS OF QUALITY CONTROL CIRCLES ON
 THE DEVELOPMENT OF SELF ACTUALIZATION OF EMPLOYEES IN A FACTORY.
 THESIS ADVISOR : ASSO.PROF.PARNARAI SAPAYAPRAPA, Ph.D., 82 PP.
 ISBN 974-579-140-7

The purpose of this research was to study the effects of Quality Control Circles on the development of Self-Actualization of employees in a factory. The sample included 50 male and female factory workers from Tamaka Sugar Industry Co., Ltd. which were divided into two groups. The experimental group went through training in Quality Control Circle Activities and participated in such activities in real working conditions; the control group performed their routine work as usual. "The Inventory of Self-Actualizing Characteristics" (ISAC), developed by Anthony G. Banet, Jr., translated by the researcher was utilized in collecting data. The pretest-posttest control group design was used. It was hypothesized that the workers who participated in Quality Control Circle Activities would show a greater increase in the mean scores of Self-Actualization than the workers who did not participate in the activities. Means, standard deviations and t-test were used to analyze data. The results supported the hypothesis at .05 level of significance.

ภาควิชา จิตวิทยา
 สาขาวิชา จิตวิทยาการปรึกษา
 ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติกร *สมอรรณ*
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *พ.น.น.*
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้เนื่องจากได้รับความแนะนำ และ ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์จากรองศาสตราจารย์ ดร.พรพรหม ทรัพย์ประภา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่สละเวลาในการตรวจและแก้ไขด้วยความสนใจและเอาใจใส่ตลอดมา รวมทั้งดร.จิน แบริ และศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรหม เกิดพิทักษ์ ที่ได้สละเวลาในการตรวจคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและให้คำปรึกษาอย่างดียิ่ง

ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ บริบูรณ์ วงศ์สารศรี ที่ให้ความช่วยเหลือในการสร้างโปรแกรมการวิเคราะห์ข้อมูล และ ดร.ดิเรก ศรีสุข ที่ให้คำปรึกษาเรื่องสถิติที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบคุณ บริษัท น้ำตาลท่ามะกา จำกัด ที่ให้การสนับสนุนเงินงานวิจัยครั้งนี้ คุณแดงน้อย เหมยากร วิทยากรฝึกอบรมและที่ปรึกษาด้านกิจกรรมในการทดลอง บริษัท โรงงานน้ำตาลนิวกุงไทย จำกัด และบริษัท น้ำตาลบ้านปรัง จำกัด ที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย

ขอขอบคุณ คุณวราธร รตินธร และลูกกัลยรัตน์ ที่ช่วยพิมพ์วิทยานิพนธ์ ขอขอบคุณเพื่อนจิตวิทยาการศึกษารุ่นสองผู้ที่เป็นกำลังใจให้ตลอดมา โดยเฉพาะคุณสุนันทา พลับแดง ผู้เป็นกัลยาณมิตร และเนื่องจากทุนการวิจัยครั้งนี้บางส่วนได้รับมาจากทุนอุดหนุนของบัณฑิตวิทยาลัยจึงขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยมา ณ ที่นี้ด้วย

กราบขอขอบคุณ บิดา - มารดา ที่ได้เลี้ยงดู และสนับสนุนให้มีความเจริญงอกงามในชีวิต และสิ่งที่คุณวิจัยระลึกถึงเสมอคือกำลังใจจากคุณ จารุญ ชินธรรมมิตร และลูก ๆ ทุกคน จนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้

จารุวัฒนา ชินธรรมมิตร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่ 1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	3
แนวคิดและทฤษฎีการจูนๆของมาส์ลว์.....	3
แนวคิดและทฤษฎีของแมคเกรเกอร์.....	13
กิจกรรมกลุ่มสร้างเสริมคุณภาพการปฏิบัติงาน.....	16
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	25
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	31
สมมติฐานการวิจัย.....	31
ขอบเขตของการวิจัย.....	32
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	32
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	33
บทที่ 2. วิธีดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล.....	34
ประชากร.....	34
กลุ่มตัวอย่าง.....	34
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	35
การดำเนินการทดลอง.....	38
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	41
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	41

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
บทที่ 4. การอภิปรายผลการวิจัย.....	52
บทที่ 5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	56
บรรณานุกรม.....	59
ภาคผนวก.....	64
ภาคผนวก ก สภิติที่ใช้งานการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้งานการวิจัย.....	68
ภาคผนวก ค การตัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	79
ประวัติผู้เขียน.....	82

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงค่าเฉลี่ย (X) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าที่ (t - test) ของคะแนนสั่งการแห่งตนในการทดสอบก่อนการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	43
2 แสดงค่าเฉลี่ย (X) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าที่ (t - test) ของคะแนนสั่งการแห่งตนในการทดสอบหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	44
3 แสดงค่าเฉลี่ย (X) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าที่ (t - test) ของคะแนนคุณลักษณะ 15 ด้านจากแบบสำรวจสั่งการแห่งตนในการทดสอบก่อนการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	45
4 แสดงค่าเฉลี่ย (X) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าที่ (t - test) ของคะแนนคุณลักษณะ 15 ด้านจากแบบสำรวจสั่งการแห่งตนในการทดสอบหลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	48